No. 1679.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

[illegible] COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. [illegible], *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau [illegible] COURANT.

DONDERDAG, 28 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 Oktober.

»Woorden zijn geen oorden," zegt een oud Vlaamsch spreekwoord, dat ons voor den geest kwam, bij 't lezen van de redevoering, door Lodewijk Napoleon uitgesproken te Bordeaux. »Voor mij is het Keizerrijk, een Keizerrijk des vredes," wij ontveinzen 't niet, dat wij deze verklaring met genoegen uit den mond van den toekomstigen Keizer hebben vernomen. Zij getuigt van zijne gezindheid; en voor wie aan zijne gezindheid twijfelen mogt, getuigt zij ten minste van Frankrijks behoeften. Men zou zich ten minste niet weinig vergissen, als men dacht dat de verklaring, gegeven ook met het oog op het Buitenland, niet tevens ten doel had om de voor oorlog bevreesde belangen in Frankrijk gerust te stellen.

Op zich zelven genomen hebben de woorden van Lodewijk Napoleon, naar het oud Vlaamsch spreekwoord, juist geen groote waarde; want dan hebben zij geene andere beteekenis dan dat zij de vredelievende gezindheid van den Prezident en van het Fransche volk doen kennen — eene gezindheid, die, ook wanneer zij opregtelijk gemeend is, met elken dag naar gelang van veranderde behoefte kan veranderen. En dat de lotsverwisselingen, die den Prezident ten toppunt van magt voeren, met er tijd ook verbazende veranderingen in den toestand van volk en diktator, en tegenover elkaar en tegenover het Buitenland, kunnen aanbrengen, zal wel niemand betwijfelen.

Altijd is het intusschen van groot belang, dat de Prezident [illegible] Frankrijk in vrede te stichten. [illegible] schon [illegible] besluiteloosheid, van een [illegible] zoo het, et, toe komen moet, niet weinig vertragen. In vele omstandigheden van het leven, is tijd gewonnen, veel gewonnen.

Het ligt en nu slechts aan hoe de gewonnen tijd besteed wordt. Zoo bij de »woorden" nu »oorden", dat is waarborgen gevoegd worden, die de door woorden vertolkte gezindheid door feiten bevestigen, dan is daarmede de vrede wel juist niet verzekerd; maar wordt toch het verstoren van den vrede niet weinig bemoeijelijkt.

Die waarborgen zijn naar onze meening tweederlei en van zeer verschillenden aard; wij zouden die vinden in eene merkbare vermindering van het leger van den eenen kant, en van den anderen kant in het in werking brengen van groote nijverheids- en handelsondernemingen.

Van het verminderen van het leger is sinds lang sprake. Evenwel, de daaromtrent te nemen dekreeten blijven uit en laten zich wachten. De zaak is ook voor Lodewijk Napoleon niet gemakkelijk. Het leger toch is zijne eerste en voornaamste steun; dat nu aan te grijpen, in te krimpen, als het op eene groote schaal gebeuren [illegible] bezorgdheid ba[illegible] [illegible] bewijst hij wel eene dienst [illegible], maar maakt hij ook eene menigte van ontevredenen in de verschillende rangen der militaire bevelhebbers, van den korporaal te beginnen tot den generaal toe. Al is het ook, dat hij van de inkrimping gebruik maakt, gelijk hij vermoedelijk doen zal, om het leger te zuiveren van vele demokratische, orleanistische of legitimistische elementen, die zijn Keizerrijk in het geheel niet of weinig zijn toegedaan, altijd zal hij eene menigte van belangen kwetsen, die zich zullen rangschikken bij de toekomstige [illegible], wanneer de stroom, die Lodewijk [illegible] in de hoogte voert, zal hebben uitgewerkt [illegible] kalmte van een eenigzins normalen toestand [illegible] prijs zal laten aan de kritiek der thans [illegible] of slapende", of uit tijdelijke onverschilligheid [illegible] zwijgende, of uit vrees voor het vervaarlijk [illegible] thans toejuichende hartstogten. Loopt hij daarenboven [illegible] gevaar, dat er door de afgedankte officieren [illegible] ongetwijfeld vele betrekkingen in het leger behouden [illegible] verdeeldheden en tweedragtige zamenzweeringen tot in het leger worden gesmeed [illegible] verbeteringen, waarvan zelfs het leger van den grooten Keizer [illegible] hij, de door zijne soldaten aangebeden man, nooit geheel vrij is geweest? Men ziet dat er redenen in overvloed bestaan om zich over het inkrimpen van het leger te bedenken. Evenwel is er in sommige korrespondentiën uit Parijs door Belgische bladen medegedeeld, beweerd, dat de reden, waarom de inkrimping van het leger niet zoo spoedig volgt als door sommigen verwacht en door velen gewenscht wordt, is te zoeken in eene nieuwe organizatie van de *réserve*, die aan de vermindering van het leger zou worden verbonden. Het is niet onwaarschijnlijk. Maar als de *réserve* zoo wordt georganizeerd, of dusdanige maatregelen worden genomen, dat de 100,000 afgedankte manschappen, binnen korten tijd desnoods weer onder de wapenen kunnen worden gebragt; dan verliest de inkrimping van het leger met betrekking tot den vrede schier alle politieke waarde, en blijft zij slechts een maatregel van bezuiniging op de begrooting van uitgaven, met behoud van al de ongelegenheden, die de ontevredenheid in het leger kan veroorzaken. Het is alzoo nog geheel onzeker of de inkrimping van het leger komen zal, en zoo zij plaats grijpt, of zij voor het behoud van den vrede eenigen waarborg zal geven.

Met den anderen waarborg schijnt het beter gesteld. Prins Lodewijk Napoleon tracht zoowel de staatskas, als de beurzen der partikulieren in groote industriëele ondernemingen te wikkelen. Talrijk zijn reeds de millioenen die door het gouvernement zoo wel als door bijzondere spekulanten aan nijverheidsoperatiën van allerlei aard zijn gewijd. En het schijnt dat hetgeen wij thans zien gebeuren nog slechts een begin is, dat veel meer belooft. Wij zeggen dit niet alleen naar aanleiding van de redevoering te Bordeaux uitgesproken, maar ook nog naar hetgeen door de dagbladen is openbaar gemaakt [illegible] grootsche plannen, waarvan het hoofd van Lodewijk Napoleon zwanger gaat, ten einde binnen een betrekkelijk korten tijd Frankrijk met Algiers tot eene groote handels- en nijverheidsmogendheid te verheffen. Al de deelen van Frankrijk door spoorwegnetten en kanalen verbinden; de zeehavens verbeteren en vergrooten; nieuwe en uitgebreider verbindingen met Noord-Amerika aanknoopen door geregelde pakketvaarten; kredietfondsen voor den landbouw oprigten, waardoor zelfs de vaste goederen *mobiel* worden gemaakt; de fabrieknijverheid op breeder schaal brengen; kostbare verbetering en verfraaijing der groote steden; herstel en opbouw van grootsche monumenten; met één woord, naar het plan, dat men den Prins Lodewijk Napoleon toeschrijft, zullen alle beschikbare kapitalen, — en zelfs de vaste grond wordt beschikbaar kapitaal gemaakt, — in werking worden gebragt en de zucht tot onderneming en spekulatie tot de grootst mogelijke hoogte worden opgevoerd. Wij laten ter zijde hoe dergelijke plannen, zoo zij niet met voorzigtige berekening worden opgezet en uitgevoerd, tot groote finantieele rampen zullen leiden; ook dringen wij niet aan op het gevaar, dat te hoog opgevoerde algemeen gemaakte spekulatie-zucht tot materialismus leiden kan, gelijk dat reeds heeft plaats gehad. Wij bepalen ons slechts bij de vraag, in hoe verre dergelijke ondernemingen een waarborg geven voor het behoud van den vrede? En dan meenen wij, dat, zoo Lodewijk Napoleon voortgaat met millioenen schats aan dergelijke ondernemingen te besteden en te laten besteden, hij zich daarin werkelijk een band vormt, die hem het behoud van den vrede schier onmisbaar maakt.

De zenuw van den oorlog is het geld. Nu is het wel waar, dat de Franschen soms oorlog gevoerd hebben zonder geld, met de troepen te doen leven ten koste der volken, die zij aanvielen. Maar geen gouvernement ter wereld leeft in onze dagen zonder krediet. En zoo het Fransche gouvernement, te midden van grootsche industriëele ondernemingen zou moeten overgaan tot den oorlog; dan zouden al aanstonds de groote werken en ondernemingen, die op touw zouden staan, door het uitbarsten van den oorlog een schok krijgen, die zoowel de schatkist als de partikulieren deerlijk zou havenen. Een enkel kanonschot zou genoeg zijn om millioenen te doen verliezen en onberekenbare finantieële ongelegenheden door gansch Frankrijk te veroorzaken. Zoowel de belangen van het staatskrediet, als van dat der partikulieren zouden zamenloopen, om Lodewijk Napoleon zoo lang mogelijk van den oorlog terug te houden, tot dat de noodzakelijkheid hun dien gebieden zou. Maar ook in geval van die gebiedende noodzakelijkheid zou een oorlog, onder dergelijke omstandigheden aangevangen, bezwaarlijk zijn te voeren. Als de troepen in het Buitenland de schade in het Binnenland geleden niet spoedig door schitterende overwinningen verbloemden, dan zou Lodewijk Napoleon weldra te doen hebben met den vijand van binnen; en het Keizerrijk zou op nieuw het lot ondergaan, dat de groote Keizer niet heeft kunnen verhoeden.

Men ziet alzoo uit het door ons aangevoerde, dat van de waarborgen, die Lodewijk Napoleon voor het behoud van den vrede geven kan, de inkrimping van het leger niet is begonnen, en waarschijnlijk niet zóó zal worden uitgevoerd, dat zij een waarborg geeft voor den vrede; de andere integendeel, de groote handels en nijverheidsoperatiën hebben een aanvang genomen, maar zijn nog niet op die hoogte gebragt, dat daarin een waarborg ligt; evenwel is het te verwachten dat de nieuwe Keizer die al hooger en hooger zal trachten op te voeren.

Inmiddels blijft het zaak voor de mogendheden zich bereid te houden op alle mogelijke gebeurtenissen. Voor hen is het waar: *Si vis pacem, para bellum.* Alleen Frankrijk maakt daarop in zijn tegenwoordigen toestand eene uitzondering. Indien Frankrijk vrede wil, dan bereide het geen oorlog, maar bereide het vrede.

Is de Katholijke Kerk de »hoere Babylons" en de Paus de »Antichrist?" Zietdaar de vraagstukken, met welker behandeling protestantsche kerkelijke vergaderingen zich bezig houden te midden der »grenzelooze verwarring", waarin het Protestantismus harerzijds gezegd wordt te verkeeren. Zeer in 't breede werden vooral die quæstien besproken op de onlangs te Bremen gehouden kerkelijke bijeenkomst, waar men deswege in raizonnementen verviel, de schoonste dagen der XVI eeuw waardig. Intusschen waren er toch aanwezig, die zich, bij de dringende gevaren des oogenbliks, de dolhuispraat schaamden, waarin het onrustig gemoed zich lucht gaf. Stahl zoowel als Hengstenberg, beide mannen stonden te hoog, om de ellendige uitvallen, welke het fanatismus tegen de Katholijke Kerk zich dorst te veroorloven, zonder protest te laten, weshalve zij volgenderwijze daartegen in verzet kwamen.

De heer Stahl sprak aldus:

»Men heeft het Katholicismus in zijnen aard niet begrepen, toen men het een uitspruitsel der hel noemde. En toch moet men van den aard zelven der Katholijke Kerk uitgaan, wil men een oordeel kunnen vellen over de quæstien, die wij bespreken. Is het Katholicismus een voortbrengsel der hel, dan zal men het ook moeten berooven van alle middelen om te blijven bestaan, zelfs van die, welke tot zijne eigene stichting noodig zijn; is de katholijke godsdienst daarentegen eene christelijke gemeente, dan moet men haar alles toestaan wat tot hare eigen stichting noodig is, en wij hebben het regt niet om ons tegen haar te verzetten, dan op het oogenblik dat zij aanvallender wijs tegen het Protestantismus te werk gaat. Ik verkeer niet in twijfel over de keuze, die tusschen beide moet gedaan worden, en ik verzoek en smeek de vergadering van het vaandel niet te verlaten dat ons altijd moet rigten en vooral in de hitte der gevechten om der godsdienst-wille, de banier namelijk van regtvaardigheid en waarheid. Eene Kerk, die gegrondvest is op œcumenische symbolen, eene Kerk, die de hoogste eer toekent aan de allerheiligste Drievuldigheid, die ontelbare werken van barmhartigheid en christelijke liefdadigheid verrigt, kan den naam van *uitspruitsel der hel* niet dragen, want ZELFS IN HARE DWALINGEN SPREEKT ZIJ DEZE SYMBOLEN NIET TEGEN. Zij [illegible] wel is waar, aan de menschen meer eer [illegible] toekomt (de aanroeping der Heiligen), maar dit geschiedt om Christus-wille; zij heeft den Paus een groot gezag toegekend, maar zij ontleent die magt niet aan een persoonlijk regt; zij erkent in den Paus den stedehouder van Christus. Men kan niet zeggen dat eene Kerk die in alle zaken, zelfs in hare dwalingen, de verheerlijking van Gods Zoon beoogt, eene afzweering is van de Christelijke waarheid. Hij die den

[illegible] Jehova belijdt, kan voorzeker dwalen, maar [illegible] zullen wij het regt hebben, hem een Baälspriester te noemen. Nog nooit hebben onze geloofsbelijdenissen als geloofs-artikel geleerd dat de Katholijke Kerk slechts een werk van Satan is; en ofschoon de eerste hervormers in hunne privaatschriften niet nagelaten hebben den Paus den Antichrist, en de Katholijke Kerk de hoer van Babel te noemen, moet men daarom niet uit het oog verliezen, dat die hervormers zich in de hitte van het gevecht bevonden, en dat zij het oog gevestigd hadden op de gruwelijke zonden, die in de christelijk Kerk bedreven werden. De waarlijk duivelsche zonden, die in de Evangelische kerk werden gepleegd, wekten hunne aandacht niet. *Indien het hun gegeven ware nogmaals op aarde te komen en getuige te zijn van de tegenwoordige beweging: dan zouden zij den Antichrist elders zien dan op den zetel van Rome.* Ik heb een voornitgang opgemerkt in de woorden van graaf Zinzendorf: In den Paus zie ik niet den Anti-Christ, maar het wettig hoofd der Roomsche Kerk." Deze woorden bewijzen mij inderdaad, dat het leven onder ons innerlijk geworden is.

»Indien de volgelingen van het Protestantismus de Katholijke Kerk een voortbrengsel der hel noemen, wat zal er dan van de Duitsche natie worden? Is daar een cement, geschikt om de openbare meening te vestigen? Maar bezijdens het staatkundig oogpunt, eischen wij waarheid en regtvaardigheid uit naam van het Evangelie. Men zal wel door middel van het fanatismus voor een oogenblik eene kunstmatige spanning kunnen te weeg brengen, maar de waarheid alleen kan eene duurzame kracht geven, en hoe meer men opregtelijk en met op zijdeschuiving van alle vooroordeelen, erkennen wij dat de Katholijke Kerk eene christelijke gemeente is, met des te meer kracht zal men de dwalingen kunnen bestrijden die er zijn ingeslopen.

»Het tweede verschil van gevoelen heeft betrekking op den aard zelf van den strijd; sommigen willen dien ondernemen alleen met de wapenen des geestes, anderen met op den Staat te steunen. Vooreerst wat de missien betreft (het doet er weinig toe of zij door de Jezuiten gegeven worden) is het mij onmogelijk zoo ver te gaan als de laatstgenoemden. De Katholijken vrijwaren van de verleiding die hunne eigen priesters op hen uitoefenen, naar men zegt, is geen problema dat in onze vergadering kan worden opgelost; het is eerder eene huishoudelijke quaestie, die de Katholijke Kerk zelve betreft.

»De Staat zelf heeft geen regt zich in die zaken te [illegible] grenzen te buiten gingen om het fanatismus des volks aan te vuren. Wat de missien der Jezuiten betreft, geef ik toe, dat zij zich uit haren aard onderscheiden van de katholijke missien in het algemeen. Ik vind het kenteeken van het jezuitismus daarin, dat het jezuitismus vooral drukt op die katholijke leeringen, welke de Protestanten ongerijmd noemen; het jezuitismus is de reactie van het Katholicismus.

Tot zooverre de heer Stahl, uit wiens redevoering wij alleen onvermeld hebben gelaten eene passage waarin hij, — noodgedrongen, hopen wij — offerde aan de vooroordeelen van zijn *auditorium*, en die zijne schoone taal ontsiert. Hooren wij nu nog den heer Henstenberg, die waarlijk niet verdiend heeft van inschikkelijkheid ten aanzien van de Katholijke Kerk verdacht te worden gehouden. Hij sprak aldus:

»Dit alles moet ons evenwel er niet toe brengen de katholijke missien te verachten, de uitwerkselen toonen ons ten minste dat achter de zwakheid eene kracht verscholen is; er is geen gevolg zonder oorzaak. Ofschoon zelfs de Jezuiten van dezen tijd niet op de hoogte zijn van die van vroeger, met betrekking tot den geest en de kennis, hun ijver is dezelfde gebleven. Indien wij een blik werpen op de overgroote werken der missien, dan moeten wij bekennen dat zij gloeijen van ijver voor God, ook dan zelfs wanneer men bij zekere gelegenheden meende dat die ijver zeer weinig verlicht was. Die predikatiën en die biechthooren vele dagen lang, doen ons land schande aan.

»Het tweede gezigtspunt, uit hetwelk de Jezuiten voor ons gevaarlijk zijn, is *dat zij bepaald weten wat zij willen*. Wanneer eene stellige predikatie te midden eener protestantsche bevolking valt, dan kan zij onmiddellijk een zeer groot belang wekken; zoo veel personen zijn er onder ons, die meeningen en geen overtuiging bezitten, die zich door elken wind van leering ginds en herwaarts laten slingeren. Zeer dikwijls zijn onze eigene predikatiën zelfs niet in staat om de door de pogingen der Jezuiten ontrustte gemoederen weder op een vasten grond terug te brengen. Voor een al te groot aantal heeft de theologie geenszins wortel geschoten in hun hart, zij heeft haren oorsprong niet in de Heilige Schrift, het is eene ellendige theologie *van ja en neen*; een betreurenswaardig amalgama van bijbelspreuken en vlugtige opinien. Hoe kan het dan verwondering baren dat aarden schilden gebroken worden tegen ijzeren pantzers?"

De Arrond. Regtbank alhier heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van het ingestorte pakhuis *de Roode Schulpen*. Zij heeft de drie beklaagden *vrijgesproken*, op grond, dat het niet bewezen was, dat de instorting was veroorzaakt door hunne onvoorzigtigheid, daar de bouwvallige toestand van het pakhuis op zich zelve de oorzaak der instorting kan geweest zijn.

Het voorstel van den heer Wintgens tot het houden eener enquête naar den toestand der nationale zeevisscherijen, luidt als volgt:

»De Tweede Kamer der Staten-Generaal besluit tot het instellen van een onderzoek (*enquête*) naar den toestand, waarin de nationale zeevisscherijen verkeeren; alsmede, wanneer blijkt, dat die toestand is ongunstig, naar de oorzaken, waaraan zulks is toe te schrijven en naar de middelen, die tot opbeuring en herstel behooren te worden aangewend."

Men leest in de *Pr. Fr. Cour.* het volgende:

»Wij vernemen, dat er dezer dagen te Zwolle eene bijeenkomst zal plaats hebben, betrekkelijk den aanleg van spoorwegen in het noordelijk gedeelte van ons vaderland en deszelfs verbinding met Duitschland; onderscheidene heeren uit deze provincie zijn derwaarts genoodigd, onder welke ook de tegenwoordige en de oudburgemeester dezer stad, welke beiden, zijn wij wel onderrigt, aan die uitnoodiging gehoor zullen geven."

Z. M. heeft 1e benoemd tot burg. van Fort Bath en Bath en Rilland J. de Jager; 2e het bij besluit van 5 Dec. ll. ingestelde eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen o. a. toegekend aan J. A. G. Mulders, G. B. Bolsius en P. Schillemans, allen kapiteins bij de dienstd. schutterij te 's Hertogenbosch; W. A. Hoppenbrouwers, voormalig kapitein te Oirschot; aan E. J. J. des Tombe, voormalig kapitein, en G. A. van Werkhoven, voormalig 2e luitenant te Nijmegen; aan J. W. Snijder en M. L. Rozelaar, sergeant-majoors; H. van der Nulft, sergeant; A. Pietersen, schutter en H. J. van Rinsum, muzikant, allen bij de dienstd. schutterij te Amsterdam; D. van den Berg, voormalig kapitein, J. L. van der Haagen en J. B. C. Hagedoorn, voormalige sergeant-majoors; J. W. Nienhuijs, voormalig sergeant; H. Revenkamp Gille, voormalig schutter en J. H. Kreuger, voormalig tamboer; allen wonende te Amsterdam.

Z. M. heeft den kolonel J. P. Delprat, van het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs, kommandant der Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt, eervol ontslagen; 2°. benoemd: bij de Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt, tot kommandant, te rekenen met den eersten der volgende maand, den majoor J. P. C. van Overstraten, van het regement veld-artillerie, en bij de inf. 4de reg., tot kapitein van de 2de kl. den eersten luit.-adj. W. Strohmsdörffer, van [illegible]

De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de heeren Gebroeders Zur Mühlen en Taylor, makelaars en scheepsagenten aan het Nieuwe Diep, onder zekere bepalingen, vergunning tot wederopzeggens toe verleend voor eene geregelde stoombootdienst tot vervoer van reizigers en goederen tusschen het Nieuwe Diep, Texel en Harlingen.

De minister van buitenlandsche zaken en de Beijersche minister-resident bij het Nederlandsche Hof hebben onderteekend eene tusschen de Nederlandsche en Beijersche Regeringen gesloten overeenkomst tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners.

Bij cirkulaire van den 16 Oktober ll. n°. 57 heeft de min. van Justitie de navolgende aanschrijving aan de heeren proc. gerigt:

„De min. van Financien enz. deswege door mij geraadpleegd, is van oordeel dat de schriftelijke verklaring, bedoeld bij het 2e lid van art. 40 der wet op de jagt en visscherij van den 6 Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47), ingevolge den regel bij art. 12 der wet van den 3 Okt. 1843 (*Staatsbl.* n°. 47) vastgesteld, waarop ten aanzien van art. 40 der jagtwet geene uitzondering is toegelaten, op gezegeld papier behoort gesteld te worden.

„UWEGestr. bij deze van het bovenstaande kennis gevende, verzoek ik U dit aan de heeren officieren van Justitie binnen uwe provincie mede te deelen.

De *Leijdsche Courant* ontleent aan een bijzonderen brief van 20 Sept. ll., van een landverhuizer, die thans als timmerman te Kalamaso, staat Michigan, woont, aan zijne ouders te Leyden het volgende:

»De drie oudste kinderen zijn aan het dienen, de oudste, reeds zoo groot als mijne vrouw, verdient vijf schellingen (1 Eng. sch. is = 60 Cts.) met den kost, kleederen en slapen, de derde kost, kleeren en slapen. Veel kinderen is hier bij uitnemendheid een zegen, want al had ik er meer, de Amerikanen willen ze gaarne hebben. Ik verdien daags een dollar (*f* 2.50) en heb den geheelen zomer bij Hollanders gewerkt. Er zijn 52 Hollandsche huisgezinnen, en 's Zondags komen er wel ongeveer 300 Hollanders ter kerk. Wij hebben nu om de vier weken een predikant, maar hebben van de Amerikanen eene kerk gekocht met grond, klok, kagchel, lampen en verder toebehooren voor 700 dollars, als die betaald zijn, hopen wij een predikant te krijgen.

»De tarwe is best en goedkoop, 3½ dollar de 200 ℔ best bloemmeel, 't vleesch 4 à 6 cts., 't spek 6 à 10 cts., aardappelen per mud 10 schellingen (*f* 3.00), zoo ook appelen. Er zijn veel vruchten. Er wordt veel verdiend met kuipstaven te maken voor de kuipers en boombast voor de leerlooijers te verzamelen. Dat gaat scheep naar Cicago, eene groote koopstad in den staat Wisconsin; men kan daarmede 6 à 8 sch. daags verdienen.

»Er worden hier thans twee Holl. kouranten uitgegeven, de eene *de Hollander* door Doesburg, de andere *de Nederlander* door van de Wall. Ik zie uit de kourant, dat de heeren Hartevelt en Leembruggen ook werkzaam zijn om eene andere belasting te Leyden in te voeren. Daar is dit land vrij van. Ik betaal 32 cts. in het jaar, voor de scholen en de wegen, dat is het al van mijn huis en grond."

's GRAVENHAGE, 26 Okt. Gisteren heeft de heer van Dam van Isselt in handen van Z. M. den eed afgelegd als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

's HERTOGENBOSCH, 25 Okt. De op heden alhier gehouden vrije markt heeft al de hier ter stede tot nu toe gehouden markten in alle opzigten verre overtroffen. Vooral de aanvoer van paarden en ook van runderen was buitengewoon groot; Ook de aanvoer van andere artikelen was ruimer dan anders. [illegible] achtig weder deze schoone markt benadeelde, want niet alleen, dat de toevloed van menschen niet zoo groot was als wel eens vroeger, maar ook de bezoekers werden door den regen van de markt gedreven. Ook konde de massa linnen, welke was aangevoerd, niet ter verkoop uitgestald worden. Desniettemin is de handel in paarden en vooral in runderen nog zeer levendig geweest. Er waren ook verscheidene vreemde kooplieden naar onze markt gekomen, welke, naar wij vernemen, ook groote aankoopen hebben gedaan. (*N. R. C.*)

TILBURG, 25 Okt. Gisteren avond, ten 9½ ure, vernam men eensklaps dat er brand was, die bleek ontstaan te zijn in een huis op ¼ uurs van hier, staande onder de gemeente Goirle, aan den weg op Hilvarenbeek, en toebehoorende aan den heer A. v. d. V. alhier. Binnen weinig tijds was het pand een prooi der vlammen; een gedeelte van het huisraad heeft men nog in tijds kunnen redden. De oorzaak van den brand is onbekend, doch het huis is geassureerd. (*ib.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Okt. Daar blijft eene buitengemeene stilte heerschen in de staatkundige wereld. Er valt niets bij [illegible] gissingen te maken en persoonlijke gevoelens te uiten over de vraagstukken van den dag: Zal de nieuwe Keizer den titel van Napoleon I, of II of III aannemen? Want voor alle deze leisingen kunnen min of meer gegronde redenen bestaan. — Wie zal als de vermoedelijke erfgenaam der keizerlijke kroon worden aangeduid? — Zal de Keizer spoedig in het huwelijk treden? Al deze vragen, en nog vele andere moeten noodwendig zonder stellig antwoord blijven want niemand weet er iets bepaalds van, en de Prins President is zoo gewoon zijn eigen zin te volgen, dat vele gissingen, hoe gegrond ook, veel kans hebben om rekeningen buiten den waard te worden.

— De *Moniteur* wederspreekt het berigt, door onderscheidene dagbladen medegedeeld, alsof de President voornemens was eene reis naar het noorden des rijks te ondernemen.

— Door de kamer van koophandel dezer hoofdstad is het volgende adres aan den President gerigt:

Monseigneur! Gij hebt gezegd dat het *keizerrijk is de vrede!* namelijk de orde, de arbeid, het vertrouwen, de prikkel voor alle groote openbare en bijzondere ondernemingen; het is het welzijn, dat in alle standen der maatschappij doordringt, de algemeene welvaart.

Frankrijk, dat vertrouwen stelt in uwe woorden, heeft alles uitdrukken, wat gij tot zijn heil bedenkt, en dat bij ondervinding weet, dat tusschen uwen wil en zijne verwezenlijking, naauwelijks de tijd tot afwachten is, Frankrijk [illegible]

Monseigneur! Geef aan die wenschen gehoor; daardoor zult gij te meer regt op zijne erkentelijkheid verwerven.

De handel van Parijs, welks tolken wij zijn, biedt u daarvoor bij voorraad zijne dankbetuiging aan. Om te leven en te bloeijen heeft hij behoefte aan vrede, volkomen gerust wacht hij denzelven van u; hij beseft dat de vrede des te hechter en duurzamer zal zijn, aangezien hij onder uwe regering aan de eer en grootheid des lands niets zal kosten.

— De maire van Lisieux heeft in zijne gemeente afgekondigd dat hij van den departements-prefekt een model ontvangen had van eene petitie om herstel van het Keizerschap, ten einde die met de onderteekening zijner ingezetenen aan den Senaat toe te zenden.

De *Presse*, een der meest onafhankelijke bladen, zegt dat dit gedrag van den prefekt en van den maire eenige bevreemding heeft verwekt, doch ten onregte: De openlijke en erkende tusschenkomst der overheid bij de vrije

uitingen van den wil des lands, is een der beginselen, die door de tegenwoordige regering aangenomen zijn en haar van de vroegere onderscheiden. Dit beginsel is het eerst en zeer uitdrukkelijk omhelsd in de door den *Moniteur* openbaar gemaakte aanschrijving van het ministerie van binnenlandsche zaken betreffende de verkiezing der leden van het wetgevend ligchaam."

— Ten onregte heeft men beweerd dat er, luidens de nieuwe depêches van den heer Lavalette, hoop bestond op de ratifikatie der Turksche leening. Gisteren was er nog geen koerier uit Konstantinopel aangekomen, en de kwestie blijft derhalve op dezelfde hoogte. Men hoopte evenwel dat de krachtige vertoogen van onzen gezant den Sultan zouden bewegen om de verbintenissen te bekrachtigen, door den prins Kalimaki aangegaan. Die hoop schijnt echter niet vervuld te zullen worden, want heden zegt een brief van Konstantinopel aan de *Constitutionnel* bepaaldelijk dat de ratifikatie der Turksche leening in den ministerraad der Porte geweigerd is.

— De *Sémaphore* berigt dat het 14de regement ligte infanterie en het 40ste regement van linie, thans te Marseille in garnizoen, binnen kort naar Rome zullen vertrekken. Beide regementen zullen te Marseille vervangen worden door het 54ste van Avignon en het 36ste, dat zich thans in Italië bevindt.

— Het stoomkorvet *Prony*, welke eene reis naar China zal doen, is den 17 dezer van Toulon vertrokken.

— Onder de bijzonderheden, welke de *Univers* over de kerkvergadering van Beauvais ontvangt, behooren die betreffende de herstelling der Romeinsche liturgie. Men heeft mede gezien, dat Mgr. de Bisschop van Carcassonne in zijne kerkvergadering zijn plan bekend maakte om weldra die liturgie weder in te voeren. Van den anderen kant schrijft men, dat Mgr. de Bisschop van Aire zijne priesters in Sept. bij eene retraite vereenigd, heeft verwittigd, dat de diocese weder de Romeinsche liturgie ging aannemen. Reeds had een groot gedeelte der geestelijkheid op de bekende wenschen van den eerbiedwaardigen kerkvoogd, in de laatste twee jaren, den Romeinschen brevier gebruikt.

Terzelfder tijd deed de Bisschop van Mense dezelfde mededeeling bij de geestelijke retraite zijner diocese. Hij berigtte, dat hij van af Kersmis in de hoofdkerk volgens het Romeinsche ceremonieel zou celebreren. De noodzakelijkheid om de officia propria te maken, stelt alleen de onmiddellijke en algeheele aanneming der liturgie uit. Men houdt zich zeer met dezen arbeid bezig.

— Heden heeft de groote jaarlijksche zitting der vijf [illegible] plaats gehad. De [illegible]

— Den 4 Okt. is alhier eene overeenkomst tusschen Belgie en Frankrijk gesloten betreffende de telegrafen van beide rijken.

— De elektrische telegraaf tusschen Augoulème, Parijs en al de [illegible] steden, is sedert 8 Oktober voor het publiek geopend.

— De telegrafische linie van Weenen naar Parijs, over Straatsburg is thans volkomen georganiseerd. Voor eenige dagen werden de eerste proeven genomen, die volkomen naar wensch uitvielen.

— De echte champagnewijn, die jaarlijks voortgebragt wordt, wordt op ruim vijftig millioen flesschen berekend, die echter nog zoo weinig in verhouding staan tot de aanvraag, dat buitendien eene schier ongeloofelijke hoeveelheid nagemaakt verkocht wordt. In het departement der Marne werd in 1843 het getal van 2,680,000 flesschen echte champagnewijn afgeleverd; als: naar Engeland en Engelsch Indië 467,000, naar Rusland en Polen 502,000, naar Duitschland, Pruissen en de Oostenrijksche Staten daaronder begrepen 430,000, naar de Vereenigde Staten en Westindie 400,000, naar Italië 60,000, naar Belgie 56,000, naar Holland 30,000, naar Zweden en Denemarken 30,000, naar Zwitserland 30,000, naar Zuid-Amerika 30,000, naar Spanje en Portugal 20,000, naar [illegible] 5000 en naar de verschillende gedeelten van Frankrijk 620,000 flesschen.

MADRID, 20 Okt. Te Santander komen gedurig troepen aan, die naar Cuba worden ingescheept, ten einde het leger op dat eiland tegen elken onverhoedschen aanval te wapenen.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Okt. Men berigt uit New-York dat in de Vereenigde Staten talrijke *meetings* worden gehouden met het oogmerk, om de regering der Unie te noodzaken aan Spanje herstel te vragen van de voorgewende en reeds medegedeelde beleediging, de Amerikaansche vlag aangedaan, daarin bestaande, dat men de bemanning van de *Crescent City* niet wilde vergunnen aan wal te komen.

— Onze hoofdstad bezit 18 groote bruggen over de Theems, doch deze zijn niet in staat om de rustelooze menigte, die zich in de straten beweegt, te laten passeeren. Tot het verplaatsen dier verbazende massa menschen heeft men daarom nog 60 kleine stoombooten in dienst gesteld; die allen in de fabriek van den bekwamen machinist Joseph Penn zijn vervaardigd, en die van 24 tot 36 paardenkracht hebben. De bouwmeester heeft hare machines in een verwonderlijk klein bestek geplaatst, en daar zij alleen dienen tot overvaart, legde men zich bij haren bouw meer toe op snelheid, dan op netheid. Zij zijn rank en glijden met zoo weinig beweging over den waterspiegel, dat de overal in hare nabijheid liggende koopvaardijschepen bijna niets van hare vaart merken. Het zijn thans als het ware de omnibussen van de Theems.

— Het dagblad van Cork meldt, dat tusschen die stad en Dublin, eene telegrafen-inrigting binnen 3 maanden gereed zal wezen. Daardoor zal eene telegrafische gemeenschap bestaan tusschen Dublin en het zuiden van Ierland, en tevens, door middel van de onder de zee doorloopende draden, met Londen en Glasgow.

— Een koopman te Liverpool zag zich voor eenige jaren genoodzaakt te failleren met een te kort van 10,000 £. Hij begon op nieuw zaken te doen, en nu weinige weken geleden behaalde hij in het ijzer eene winst van 40,000 £, waardoor hij in staat werd gesteld, om zijnen schuldeischers de hun toekomende sommen met den intrest geheel te voldoen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 26 Okt. In de Hamburger *Börsenhalle* lezen wij het navolgende: »Wij verheugen ons te kunnen mededeelen, dat in den loop dezer week twee afgevaardigden eener solide Engelsche maatschappij zich hier ter stede hebben opgehouden, welke zich ten doel stelt, om, in vereeniging met eenige Hollandsche kapitalisten, te voorzien in de lang gevoelde behoefte aan eene direkte spoorwegverbinding van Hamburg met Bremen, Oldenburg, Leer, Groningen, Leeuwarden en Harlingen, om aldus langs den kortsten weg Hamburg met Nederland en ook met Engeland te verbinden. Van Groningen zal een zijtak van dezen weg worden aangelegd over Zwolle naar Utrecht, om zich daar te vereenigen met den Hollandschen Rijnspoorweg, die Rotterdam en Amsterdam met elkander verbindt. Het groote nut, dat deze spoorweg-linie voor geheel Noord-Westelijk Duitschland en Nederland zou hebben, zullen wij wel niet behoeven aan te toonen, maar voorzeker niemand die zal ontkennen. Het is te hopen, dat men zich in Hannover even gunstig omtrent dit ontwerp zal verklaren als hier, en dat de respektive regeringen niet zullen aarzelen aan de maatschappij de gevraagde koncessie te verleenen."

— Eenige afgevaardigden van Beijeren, Saksen, Keurhessen, Darmstadt en Nassau bevinden zich reeds hier. In afwachting van de aankomst der gevolmagtigden van Wurtemberg en Baden zullen de eigenlijke konferentien eerst in den loop dezer week een aanvang nemen.

— Men spreekt thans van een te houden kongres van Duitsche vorsten, waartoe ook Pruissen ter bijwoning zal worden uitgenoodigd, en dat ten doel zou hebben eene verdere scheuring te verhinderen, die bij de gewigtige gebeurtenissen, welke zich in het westelijk Europa schijnen voor te bereiden, voor Duitschland ernstige gevolgen konde na zich slepen.

— De werkzaamheden aan den spoorweg van Emden over Munster naar Leer, worden steeds ijverig voortgezet. Op verscheidene punten in Oost-Friesland, bij Papenburg en Munsterland, is men zoowel aan den Spoorweg, als op de plaatsen, waar aangehouden zal worden, werkzaam. Met den arbeid aan het stations-gebouw bij Leer is nu ook een begin gemaakt; dit gebouw, hetwelk tevens bestemd is voor berging van koopmansgoederen, rijtuigen, stoomkolen enz. zal eene groote uitgebreidheid hebben. Onder de belangrijke werken, die uitgevoerd worden, behoort vooral de brug over de Leda, nabij Leer. Met spanning, dus wordt uit de even gemelde stad geschreven, ziet deze provincie de beslissing der aansluiting van Hannover [illegible] te gemoet.

— Op het laatst der vorige maand heeft te Bazel eene spoorweg-konferentie plaats gehad, waarop een voorloopige raad van Bestuur voor den aanleg van den Zwitserschen centralen spoorweg werd benoemd. Deze weg zal loopen door Hauenstein, over Olten, oostwaarts tot Aargau-Baden, tot aansluiting van den Zwitserschen Noorder spoorweg, ten Zuiden tot Lucern, en ten Westen tot Solothurn en Bern.

— De Badensche op kosten des Staats aangelegde spoorweg heeft, met de zijtakken naar Mannheim, Baden-Baden en Kehl, eene lengte van 39 1/5 geogr. mijlen. Door de verlenging naar Bazel, zal deze lengte op 40 mijlen gebragt worden. Het aanleggen en inrigten van dien spoorweg heeft tot het einde van 1851 gekost fl. 31,520,000.

BERLIJN, 26 Okt. Bij de heden plaats gehad hebbende verkiezingen hebben de konservatieven de bovenhand behouden. Het grootste gedeelte hunner kandidaten is gekozen.

WEENEN, 23 Okt. De tolkonferentie heeft besloten, om van hare deliberatiën en besluiten niets openbaar te maken.

— Het tusschen Oostenrijk en de hertogdommen Parma en Modena gesloten verdrag behelst o. a. de bepalingen, dat de hertogdommen Oostenrijk volmagtigen, om in hunnen naam te handelen met de Staten van Duitschland en Italië. Wil een Italiaansche Staat tot de tolvereeniging toetreden, dan zal die toetreding door Oostenrijk en de hertogdommen moeten bekrachtigd worden.

ITALIË.

Z. H. heeft in het konsistorie, op den 27sten September gehouden, nietig verklaard al de daden en wetten, welke door de regering van Nieuw-Grenada sedert 1845 waren volbragt, in strijd met de katholijke leer.

Z. H. Pius IX heeft den 18den Okt. een groot diner aan den hertog van Modena in den tuin van het Quirinaal gegeven.

De hertog van Modena zal weldra naar zijne Staten terugkeeren; hij had reeds twee audientien bij Z. H. gehad. De generaal graaf de Montreal, die te Rome was gekomen om het pauselijk leger tot stand te brengen, was met zijn adjudant naar Napels vertrokken. Er blijft te Rome steeds verschil van gevoelen bestaan aangaande de gewapende magt, tot verdediging van het gezag des H. Vaders. De graaf d'Astier wil de orde van Malta herstellen tot bestrijding der revolutionnairen. De graaf Allouveau de Montreal verlangt daarentegen Zwitsersche troepen. Zijn vertrek naar Napels doet denken, dat hij met den Koning der beide Sicilien wil onderhandelen over het in dienst nemen van eenige Zwitsersche regementen.

Een gerucht wilde, dat de opbrengst der Douanen, even als zulks met het zout en den tabak plaats heeft, zoude verpacht worden, en wel, naar men meldt, aan eene maatschappij, aan wier hoofd het huis Torlonia en nog een ander aanzienlijk buitenlandsch huis zouden staan.

Krachtens een pauselijk besluit zal eene telegrafische linie van Terracina, over Rome, naar Opper-Italië aangelegd worden, waardoor Napels met Weenen in verbinding komt.

Het wordt meer en meer blijkbaar dat de invloed der diplomatie te Turijn op het Sardinisch kabinet niet zonder uitwerking is gebleven. Vooral schijnt de heer His de Butenval, Fransch gezant te Turijn, zijne pogingen niet tevergeefs te hebben aangewend om het kabinet te bewegen, den revolutionnairen en ongodsdienstigen weg, dien het tot dusverre volgde, te verlaten, zijne vervolgingen tegen de gezalfden des Heeren te staken en een konkordaat met den H. Stoel te sluiten. Vooral zou de heer d'Azeglio zich geneigd getoond hebben eene ordelievende politiek aan te nemen; doch deze had zich hiermede bij de radikalen veel vijanden gemaakt. Frankrijk heeft er vooral op aangedrongen dat het kabinet eene strenge wet tegen de misbruiken der drukpers ontwerpe, en dat het een [illegible] toezigt houde op de staatkundige vlugtelingen. De Fransche gezant was zeer verstoord dat het kabinet twee zijner nota's over een Fransch vlugteling onbeantwoord had gelaten, en had zeide men, in vereeniging met den Engelschen gezant geëischt dat de organieke wetten des lands talrijke wijzigingen moesten ondergaan. Dit laatste is evenwel door den Britschen zaakgelastigde tegengesproken.

Voegt men bij dezen stand van zaken de finantiële ongelegenheid waarin zich Sardinie bevindt, dan kan niemand ontkennen dat de toestand vrij hagchelijk is.

Men verzekert dat het ministerie de reeds door de Kamer van Afgevaardigden aangenomen wet op het burgerlijk huwelijk wil intrekken, alvorens die naar den Senaat te verzenden. Zoo 't zich bevestigt, zou het inderdaad een belangrijke stap vooruit zijn op den weg ter verbetering.

Het verdient opmerking dat de Sardinische minister van Binnenl. Zaken in zijne cirkulaire aan de generale intendanten betreffende de verzoekschriften van eenige gemeenteraden om de kloostergoederen verbeurt te verklaren, alleen gewezen heeft op de onbevoegdheid dier besturen om petitien in te leveren over zaken die hun niet aangaan. Maar de minister roert den grond der zaak niet aan. Viel daarover dan niets te zeggen? Niemand zal het durven beweren, vermits duidelijk in art. 29 der Sardinische grondwet staat: »Alle eigendommen, zonder eenige uitzondering, zijn onschendbaar.« De minister schijnt dus niet, gelijk door eenige dagbladen beweerd is, het beginsel der bedoelde verzoekschriften te hebben gelaakt. Hij schijnt een middel te hebben gezocht om den stroom der petitien voor de lens te stuiten, door desniettemin aan het kabinet den weg open te laten om zijne vernielingsplannen door te drijven zonder met zich zelf in tegenspraak te worden bevonden.

De *Union* vraagt dus teregt, waarom de Sardinische regering van deze goede gelegenheid geen gebruik heeft gemaakt om de gemeenteraden, die het op berooving van wettig eigendom toelegden, met de grondwet in de hand

gevoelig ter neer te zetten en te beduiden dat het h[illegible] paste het wettig eigendom te eerbiedigen?

BELGIE.

BRUSSEL, 26 Oktober. Heden kwam voor het eerst de Kamer der Vertegenwoordigers bijeen. De heer Delfosse is bij eene tweede stemming verkozen tot voorzitter van die Kamer. Bij de eerste stemming had hij 52, de heer Delehaye 50, bij de tweede de heer Delfosse 54 en de heer Delehaye 49 stemmen bekomen.

— Z. M. heeft den heer Drouet, sekr. van het Belgische gezantschap te Londen, benoemd tot minister-resident en zaakgelastigde te Luxemburg, ten einde met het Groothertogelijk Bewind en de Pruissische regering te onderhandelen over de vereeniging van den Belgischen met den Pruissischen spoorweg, te Saarbruck. De heer Drouet is den 17den September, vergezeld van den heer Magnay, president der Luxemburgsche spoorweg-maatschappij, te Luxemburg aangekomen, en aldaar in zijne zending zoo gelukkig geslaagd, dat er reeds een verdrag tusschen het Groot-Hertogdom en Belgie voor den aanleg van eenen spoorweg is tot stand gekomen.

STADSNIEUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan Nº. 17[illegible]52, 5979 en 5257 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 Oktober.

BEVALLEN (23 Okt.): C. F. Mijnhardt, geb. Weijers, Z. - A. B. Giethoorn, geb. Sybesma, D. — (25 Okt.): M. G. Janssen, geb. van Dijk, Z.

OVERLEDEN (22 Okt.): H. Lanterman, 29 j. — (23 Okt.): H. Ellert, 43 j. - J. L. Evelein. - W. F. Lansbach, 18 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	26 OKT. 4½ u. gebl.	27 OKT.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	63 5/16	63 5/16	63⅜	63 5/16
Dito Dito	3	76	76	76 1/16	76
Dito Dito	4	95 1/16	95	95⅛	95
Dito Obligatien O.-I.	4	94⅝			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	124			
Aand. Rijn-Spoorweg					
[illegible] Holl. IJ. M.					
Obligatien		100			
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rothschild [illegible]		52[illegible]	52[illegible]		
FRANKRIJK, [illegible]		75⅞	75⅞		
SPANJE, Nieuwe	1	25 3/16	24 13/16	23 11/16	24 15/16
Dito	3	50⅞			
Dito Binnenl. à 6/m.		46⅝	45⅞		
Coup. Bewijzen		3⅞	3¾	3¾	
Amortisabele Schuld		6 7/16			
PORTUGAL te Londen	5	41⅛	41 1/16		
Dito dito		37 13/16	38¼		
RUSLAND bij Hope 1798 en 1816		107½		107¼	
Dito Dito 1828 en 1829		106⅝			
Cert. bij dº. 1831 en 1833		96⅝	96¾		
Dito	4½	102¼			
Dito bij Hope	4	90⅞			
Dito bij Stieglitz		90⅝	90⅞		
Dito bij do. 5de Serie	4	90⅝			
Cert. [illegible] Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4	85½			
Dito Aand. à fl. 300		162			
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅛			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5	77⅝	77	77⅞	
Dito 1847	2½	40¼	40 1/16	40 3/16	
Dito 1851	2½	39¾	39⅞	39 11/16	
Dito 1825	5	90¼	90		
Weeh. Bank bij Goll en Cº.	4				
Dito	4				
Letter B	5	89½	89¼		
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito		250			
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
BRAZILIË te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito à £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	25	24¼	24⅜	
VENEZUELA à £ 100	3¼				
GRENADA à £ 100	2	21⅛			
Dito Uitgestelde			11		
ECUADOR à £ 100		4⅛	4 5/16		
Louisiana 5 pCt. [illegible]					

De Hollandsche fondsen bleven bij tragen handel nagenoeg als gisteren. Buitenlandsche fondsen waren in alle soorten flaauwer, zonder, dat de handel [illegible] derzelve van eenig belang was.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Okt. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840, 5 pc. 90¼; 1848, 101; 1852, 100; Spanje, 1 pc. 24[illegible]; Binnenl. 3 pc. 46⅛; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 25 Okt. Fransche 3 pc. 82,10; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 106,95; Schatk. —,—; Bank-Actien 2995,—; Belg. 1840, 5 pc. 103¾; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 51; Binnenl. 3 pc. 46⅛; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti 360,—; Rom. Leening 1850, 98½.

MADRID, 20 Okt. Spanje 3 pc. 47¼; Ardoins 1 pc. 26⅜; Uitg. Schuld 6 9/16; Comité-Bewijzen 2½.

LONDEN, 25 Okt. Cons. kont. — a —; op tijd — a —; Braz. — a —; 1829/39 — a —; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. — a —; Gren. — a —; Uitgest. 11⅛ a —; Mexiko — a —; Nieuwe 24½ a —; Peru 4½ pc. 103½ a —; Uitgest. 61 a —; Rusl. 1822 5 pc. — a —, (N.) 4½ pc. — a —; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. — a a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 25¼ a —; 3 pc. 51 a —; Coup. cert. 3⅞ a —; Passive 6⅜ a —; Holl. 2½ pc. — a —; id. 4 pc. — a —; Venez. — a —; Uitg. — a —.

HAMBURG, 25 Okt. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje 1 pc. 23¾; Binnenl. 3 pc. 43.

FRANKFORT, 25 Okt. Met. 5 pc. 81; 4 pc. 65; 2½ pc. 41¼; Bank-Actien 1382; Darmst. Loten fl. 50 90½; id. fl. 25 31; Badensche Loten fl. 50, 65¾; id fl. 35, 38⅛; Nassausche 28¾; Holl. 2½ pc. 63¼, Werk. Sch. 4 pc. 94½; Syndic. 3½ pc. 94½.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56¼	Livorno	2/m.	*f* 38¾
„	zigt	„ 56⅝	Napels	„	„ 81⅛
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg	„	„ 1,86
„	½/m.	„ 56⅛	Weenen	6/w.	„ 30
Madrid	3/m.	„ 244	Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 244	Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 240	Hamburg	2/m.	„ 35 5/16
Bilbao	„	„ 241	„	zigt	„ 35 9/16
Lissabon	„	„ 41¾	Londen	2/m	„ 11,85
Porto	„	„ 41¾	„	zigt	„ 11,90
Genua	2/m.	„ 46½	Rotterdam	„	¼

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 Oktober.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe werd heden iets hooger gehouden; doch daar niet meer dan vorige prijzen te bedingen waren, ging hierin niets om; roode was prijshoudend, verkocht in Entr: 130 ℔ j. Norder *f* 265; in cons.: 134 ℔ Kubanka *f* 255.

Rogge bij kleinigheden als voren, verkocht: 122 ℔ Pruiss. *f* 210; 117 ℔ n. Archangel *f* 185.

Garst wat aangenamer: 102 ℔ n Vriess. Winter *f* 170.

Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend: 119 ℔ n. Holsteinsche *f* 215; 120 ℔ jar. Roozend. *f* 212.

Op 9 vaten Olie in April ek. 37½; Sept. 38½; Oct. 35 & *Lijnzaad* een doen; 110 ℔ Archangel *f* 275, 277½. *Raapolie* op 6/w. *f* 32; Vliegend *f* 31; 1º. Mei [illegible] Vliegend *f* 29.

Hennepolie op 6/w. *f* 40; Vliegend *f* 39.

ANTWERPEN, 26 Okt. *Koffij*. Heden zijn gedaan ca. 450 b. Brazil en eenige koopen Java tot zeer ferme prijzen.

In *Granen* ging niets bijzonders om.

Rijst. Cirka 2000 z. Arrakan *uncleaned* zoo dadelijk als op tijd te leveren.

BORDEAUX, 23 Okt. *Voorloop*. De disponible 3/6 is 50 c. gedaald, en wordt op 111 fr. 50 c. gehouden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELVOET, 26 Okt. De Oostenrijksche brik Regna d'Amicizia, kapt. Zuppar, van Odessa naar Rotterdam, is op de steile punt van den Ooster, gestrand en verbrijzeld, doch het volk, door den schokkervoolsaf [illegible] gered en alhier aangebragt.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 26 Okt. K. K. Hagedoorn, Cornelia Catharina, Lissabon. — Voor de wal: J. Korteland, Soolog, v. Batavia. H. Hagen, Henriette Klasina, id. — Gisteren nog: P. Eijn, Noord-Holland, Triest.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 21 Sept. op 8º Z. Br. 17º W. L. Cameleon, kapt. van Wijhe, van Bat. naar Rott. Den 8 Okt. op 28º N. Br. 35º W. L. Prins Hendrik, Kapt. Smit, v. Newijork n. Batavia.

Den 13 Okt. op 41º 54' N. *Br.* 13º 50' W. L. Albatros, kapt. Haasnoot, v. Amst. n. Batavia.

Den 15 Okt. op 44º 40' N. Br., 14º W. L. Luconia, kapt. Pronk, v. Rott. n. Akijab.

Kapt. Pronk, van Bat. n. Rotterdam in Brouwershaven binnen, rapporteert, gepraaid te hebben: Den 10 [illegible] 51' NBr., 21º 24' WL.: Elisabeth Antonia, kapt. Veenstra van Amsterdam naar Batavia.

Den 16 Sept. op 12º 28' N. Br., 26º 3' W. L.: Antoinette Maria, Kapt. Day, van Rotterdam naar Batavia; bij beide schepen was alles wel aan boord.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Prins Frederik der Nederlanden Huidekoper, 949 b. Rijst, 60 legg. Arak 4 k. Indigo, 1 partij hout Gebr. Hartsen; 162 k. Indigo, W. I. M., 215 k. Japansche goederen, Grampé Mobére en Comp. 1502 kr. 1248 z. Suiker, O. I. Maatsch. van Admin. en Lijfrenten, 34 k. Indigo, Cramerus en Comp; 100 kan. Suiker, A. L. van Harpen en Zoon; 3036 st. Huiden, Lans en Comp. 2 k. Indigo, 1 k. Specerijen, 1 k. zijden stoffen Ubel en Sillem; 1493 *b.* Bindrottingen 806 Huiden, 7 k. Diversen, 122 legg Arak, Orde

BALTIMORE, Elise, Gathjen 140 v. Tabak, Goldt en Comp. 234 v. Tabak, Beijer en Zoon; 50 v. Tabak, J. T. Lioth en Comp.

ROTTERDAM.

BATAVIA, India, Pronk: 2241 kranj. Suiker, 2045 b. Rijst, 21/4 k. Thee, 130 legg. Arak, 2756 b. Bindrottingen, A. van Hoboken en Zoon.

PATJITAN, Rijswijk, Bijl, 6623 b. Koffij, 3010 b. Peper, 2422 b. Bindrottingen, N. H. M.

PANGOOL, Everdina Elisabeth, Tonjes: 3395 b. Koffij, 2316 b. Peper, 693 sch. Tin, 4061 b. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 Okt. in lading naar:

Keulen	E. Haasters, Coln Nº. 10.
„	J. Fais, Minerva.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Manheim	J. J. Arnold, Freundschaft.
Mainz	K. Rair, Jonge Paulina.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebekka.
Ludwighaven	P. Hartman, Eleonora.
Frankf. & Coblenz	C. Windolf. Frankfort Nº. 14.
Dusseldorp & Neus	J. Calier, Merkuur.

KEULEN, 25 Okt. aangekomen:

Kapt. Felten	van Amsterdam	met 4048	centenaren
„ Konen	„ Rotterdam	„ 5223	„
„ Scholwerth	„ [illegible]	„ 5859	„

KEULEN, 26 Okt. in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Holz	Kolln nº. 2.
Rotterdam	„ Kamps	„ „ 29.

Rijnhoogte ARNHEM 26 Oct. 1 el 96 duim. KEULEN 25 „ 8 vt. 16 „

ADVERTENTIEN.

(2345) Wij hebben thans eene soort Speelkaarten, die zoo pleizierig schuiven als wij er nog nooit in handen gehad hebben, en wij gelooven, dat iedere Kaartspeler, die ze door de vingers laat gaan, die met ons zeggen zal. Zij hebben daarbij duidelijke, kennelijke Poppen, met eene mooi bedrukte keerzijde en zijn fijn en vast van papier.

Ze zijn Piket 17½, Omber 20, Whist 25 c., op de Omslagen is de Voorgevel van het Verkoophuis gedrukt.

Nieuw sierlijk Berlijnsche Turfmanden zwart en geel, bronze en andere kleuren.

Fijn gepolijste stalen en geel koperen Haardstellen worden zeer goedkoop verkocht.

Een uitgezocht assortiment elegante *Carcellampen* van de beste kwaliteit, even smaakvol als goedkoop.

Warme *Viltpantoffels* — sterke Overschoenen — goedkoope Stearine Kaarsen — alle soorten van Nachtlichten. [illegible] groot en buitengewoon voordeelig [illegible] PENDULES en TOONEELKIJKERS.

Verkoophuis en de bekende Depôts.

Bij den Uitgever dezes is van de pers gekomen om in deze week aan de Inteekenaren te verzenden:

DE

ELFDE AFLEVERING

Oude en Nieuwere Kerstliederen

BENEVENS

GEZANGEN EN LIEDEREN

van andere Hoogtijden en Heiligedagen, alsook van den Advent en de Vaste, gerangschikt naar de orde van het kerkelijk jaar; waaraan zijn toegevoegd eenige

GEESTELIJKE LIEDEKENS

van gemengden inhoud. Alle met de zangwijzen voorzien die er bij behooren of gebruikelijk zijn, en met begeleiding van Orgel of Piano-Forte, ten dienste der Zangchoren en Katholieke Huisgezinnen A. M. D. G. bewerkt door Jos. Alb. Alberdingk Thijm en [illegible] Alberdingk Thijm.

De prijs blijft als nog 30 Cts. per aflevering. [illegible] bij den onderzoek [illegible], die nog aanmerkelijker uitvalt dan wij verwacht hadden, aan dezen bundel eene betrekkelijke volledigheid te geven, zijn de Bewerkers te rade geworden dien niet met de Tiende, maar met de Twaalfde Aflevering te sluiten en [illegible] 140 [illegible] in op te nemen.

De Uitgever, aangemoedigd door het gunstig onthaal, 't welk dezen eersten [illegible] katholieken kunstvruchten alom te beurt valt, wil zich, uit liefde voor het werk, eene opoffering getroosten, en zal, in plaats van Twaalf, slechts Elf Afleveringen in rekening brengen.

Hij vertrouwt, dat de Inteekenaren met deze aanzienlijke uitbreiding, die slechts eene prijsverhooging van 30 Cents te weeg brengt, genoegen zullen nemen.

Nog is mede verkrijgbaar:

GRADUALE ROMANUM, Compleet met 29 Missen en ANTIPHONARIUM ROMANUM, beide in Kwarto. De prijs van het Graduale is *f* 24 en van het Antiphonarium *f* 15 gebonden in juchtlederen banden met koperen sloten.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.